

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Ekim 2021

REKABET KURULU'NUN TRENDYOL HAKKINDAKİ GEÇİCİ TEDBİR KARARI

Rekabet Kurulu, Çin menşeli e-ticaret devi Alibaba Group'un ana pay sahibi olduğu DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret Anonim Şirketi ("**Trendyol**") hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("**Rekabet Kanunu**") 4. ve 6. maddelerinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla başlattığı ön araştırma neticesinde, Trendyol hakkında soruşturma başlattı ve geçici tedbir kararı aldı.

Rekabet Kurumu, 30 Eylül 2021 tarihinde resmi internet sitesinde yayımladığı duyuruda, Trendyol'un hem üçüncü taraf satıcıların satışlarına aracılık ettiği hem de TrendyolMilla, TrendyolMan ve TrendyolKids gibi kendi markalarını sattığı trendyol.com platformu üzerinde, **(i)** kendi ürünlerine haksız avantaj sağlayacak şekilde listeleme algoritmasına müdahale ettiğinin, **(ii)** kendi markalarının pazarlama stratejisinin oluşturulmasında pazaryeri faaliyetleri kapsamında elde edilen verileri kullandığının ve **(iii)** algoritmaya yapılan müdahalelerle pazaryerinde satış yapan satıcılar arasında ayrımcılık yaptığının tespit edildiğini duyurdu. Bu kapsamda Rekabet Kurulu, çok kategorili pazaryeri platformları pazarında önemli bir oyuncu olan Trendyol'un bu davranışlarının pazarda ciddi ve telafi olunamayacak zararlar doğurma ihtimali olduğundan, söz konusu uygulamalara ilişkin Rekabet Kanunu'nun 9. maddesi çerçevesinde geçici tedbir uygulanmasına hükmetti.

Geçici tedbir kararı ile, Trendyol'a temelde veri kullanımı ve satıcılar arasında ayrımcılık konularında çeşitli yükümlülükler getiriliyor. Bu yükümlülükler, **(i)** Trendyol'un, algoritma ve kodlama aracılığıyla yapılan müdahaleler dâhil olmak üzere, kendi ürün ve hizmetlerine yönelik rakiplerine karşı avantaj sağlayacak uygulamalara ve platform üzerinde satış yapan satıcılar arasında ayrımcılık doğuracak nitelikteki her türlü davranışa son vermesini, **(ii)** pazaryeri faaliyetinden elde ettiği her türlü verinin, kendi ürün ve hizmetlerine avantaj sağlayacak şekilde paylaşılmaması ve kullanılmamasını ve **(iii)** ürün arama, satıcı listeleme, satıcı puanı hesaplama gibi amaçlarla kullanılan tüm algoritma modelleri üzerinde yapılan parametrik ve yapısal değişikliklerin, kendi bünyesinde kullanılmak amacıyla özel olarak geliştirilen tüm yazılımlara

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

ait kaynak kodlarının ve iş süreçlerinin yürütülmesi kapsamında kullanılan tüm yazılımlara ilişkin kullanıcı erişim ve yetkilendirme kayıtları ile yönetici denetim kayıtlarının, versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde, en az sekiz yıl süreyle saklamasını içeriyor. Bu doğrultuda karar, Trendyol'un kendi ürünlerine avantaj sağlamaya, satıcılar arasında ayrımcılık yapmaya ve pazaryeri faaliyetlerinden elde ettiği verileri kendi ürünleri lehine kullanmasına yönelik davranışlardan kaçınması gerektiğini öngörüyor.

Rekabet Kurulu'nun geçmiş kararları doğrultusunda geçici tedbir uygulamasına yalnızca bir kere başvurduğu göz önüne alındığında, söz konusu karar hem ikinci kez geçici tedbir uygulanmasına başvurulması hem de geçici tedbir kapsamında Trendyol'a getirilen yükümlülüklerin uzun süreli olması ve kapsamının genişliği bakımından dikkat çekiyor. Rekabet Kurulu, daha önce geçici tedbir uygulamasına yalnızca 11 Ocak 2021 tarihli ve 21-02/25-10 sayılı kararıyla Facebook Inc. ve bağlı şirketlerine ("**Facebook**") açtığı soruşturma kapsamında başvurmuş, Facebook tarafından Türkiye'deki WhatsApp kullanıcı verilerinin başka hizmetler için kullanılmasına yönelik koşulların rekabet hukuku bakımından sömürücü ve dışlayıcı etkilere neden olabileceğini belirtmişti.¹

Trendyol ve Facebook hakkında verilen kararlar esas itibarıyla farklı ürün pazarlarını ilgilendirse de her iki kararda da geçici tedbirlerin bir kısmının platformdan elde edilen verinin kullanımına ilişkin olması, Rekabet Kurumu'nun veri sahipliğinin yarattığı rekabet endişelerine ilişkin hassasiyetini ortaya koyuyor. Ek olarak, Trendyol hakkındaki bu kararın, Rekabet Kurumu'nun e-pazaryerlerine ilişkin sektör incelemesi raporunda da belirtilen e-pazaryerlerindeki rekabet sorunlarına zamanlı müdahale etme amacının bir yansıması olduğu ve dijital pazarlar söz konusu olduğunda geçici tedbir kararına başvurma eğiliminin arttığı söylenebilir.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Av. Ali Tunçsav

atuncsav@kolcuoglu.av.tr

¹ İlgili geçici tedbir kararı hakkında detaylı bilgiler içeren bültenimize şu adresten ulaşılabilir: https://www.kolcuoglu.av.tr/Uploads/Publication/birinci_veyrekte_rekabet_hukuku_bulteni_2021.pdf